

ISSN 1304-8120 | e-ISSN 2149-2786

Araştırma Makalesi * Research Article

**Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Ölçüm Esasları ve Muhasebe Kayıtlarının
TMS/TFRS ve BOBİ-FRS Açısından İncelenmesi**

**Examine of Measurement Principles and Accounting Records Regarding Assets
and Liabilities in Terms of TAS/TFRS and FRS for LMEs***

Haluk SATIR

Öğr. Gör. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Afşin Meslek Yüksekokulu
haluksatir@ksu.edu.tr

Orcid ID: 0000-0003-3240-7211

M.Mustafa KISAKÜREK

Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü
mmk_46@hotmail.com

Orcid ID: 0000-0003-2351-4314

Öz: Ülkemizde, iki farklı muhasebe standardı uygulaması mevcuttur. Bu standartlar, 2006 yılında uygulanmaya başlayan Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standardı (TMS/TFRS) ve 2018 yılında uygulanmaya başlayan Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardıdır (BOBİ-FRS). Bu bağlamda, varlık ve yükümlülüklerle ait ölçüm esasları ve muhasebe kayıtlarının muhasebe standartları açısından incelenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Sonuç olarak her iki standart uygulamasında da nakit ve nakit benzeri varlıkların ölçüm esaslarının birbiriyle uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Ticari alacak ve borçların ölçümlemesinde ise TMS/TFRS’de vadesine bakılmaksızın tüm alacak ve borçlar itfa edilmiş değeri ile ölçülürken, BOBİ-FRS’de vadesi bir yılı aşan alacak ve borçlar itfa edilmiş değeriyle, vadesi bir yılı aşmayanlar ise ilk ölçümde itibari değer, son ölçümde gerçeğe uygun değer ile ölçülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçüm, varlık, yükümlülük, TMS/TFRS, BOBİ-FRS.

Abstract: In our country, there are two different accounting standard applications. These standards are the Turkish Accounting and Financial Reporting Standard (TAS/TFRS), which began to be implemented in 2006 and the Financial Reporting Standard for Large and Medium-sized Enterprises (FRS for LMEs), which began to be implemented in 2018. One of the important processes of the accounting process, which aims to provide relevant and comparable information to financial information users, is the measurement application. As a result, it has been determined that the measurement principles of cash and cash equivalents are compatible with each other in both standard applications. In the measurement of trade receivables and payables, in TAS/TFRS, all receivables and payables are measured with their amortized value, regardless of their maturity, in FRS for LMEs, receivables and payables with a maturity exceeding one year are measured with their amortized value, and those whose maturity does not exceed one year are measured at the nominal value at the first measurement, and at the last is measured at fair value.

Keywords: Measurement, asset, liability, TAS/TFRS, FRS for LMEs.

* Bu çalışma 12-14 Mayıs 2022 tarihinde 21. Uluslararası İşletmecilik kongresinde sunulan “BOBİ-FRS Muhasebe Sistemine Göre Varlık ve Yükümlülüklerle İlişkin Ölçüm/Değerleme Esasları ve Muhasebe Kayıt Örnekleri” adlı bildirden yararlanılarak hazırlanmıştır.

Geliş Tarihi:28.05.2022

Kabul Tarihi:05.12.2022

Yayın Tarihi:31.12.2022

Atıf: Satır, H., & Kısakürek, M.M.. (2022). Varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ölçüm esasları ve muhasebe kayıtlarının TMS/TFRS ve BOBİ-FRS açısından incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(3), 1631-1643. Doi: 10.33437/ksusb.1122642

GİRİŞ

İşletmeler finansal tablolarında yer alan varlıklarını ve yükümlülüklerini belli zaman aralıklarıyla ölçmek ve değerlemek zorundadırlar. Bu zorunluluğa sebep olan unsur finansal tablo kullanıcılarına sunulan finansal bilgilerin gerçeğe uygun ve karşılaştırılabilir bir biçimde raporlanması sorumluluğudur. Ülkemizde Tekdüzen Muhasebe Sistemi kapsamında kullanılan ve Vergi Usul Kanunu ile düzenlenen değerlendirme ölçüleri, uygulamaya giren Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları (TMS/IFRS) ile uluslararası bir niteliğe kavuşmuştur. Daha sonra muhasebe sistemimize giriş yapan Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletme Standartlarının (BOBİ-IFRS), TMS/IFRS ile çoğunlukla uyumlu olduğu ve sadeleştirilmiş biçimiyle uygulamayı desteklediği görülmektedir (Akça ve Öngen, 2018).

Standartlara göre kavramsal çerçeveyi açıklayan bölümlerde ölçüm ve değerlemeye ilişkin temel ölçüt, gerçeğe uygun değer ve maliyet bedeli ölçüsü olarak ele alınmıştır. Bu iki ölçütün dışında kalan diğer ölçütler gerçeğe uygun değer belirlenemediği durumlarda gerçeğe uygun değer yerine kullanılan ölçütler olarak ifade edilmiştir. Böylece finansal durum tablosundaki unsurlardan varlık ve yükümlülüklerin güncel geçerli değerleriyle gösterilmesi elde edilmektedir (TMS/IFRS, Kavramsal Çerçeve; BOBİ-IFRS, Bölüm 1).

Bu çalışmada öncelikle standartlara göre ölçüm ve değerlendirme kavramı, sonrasında nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar ve ticari borçlara ilişkin ölçüm esasları, örnek muhasebe uygulamalarıyla açıklanmıştır.

STANDARTLARA GÖRE ÖLÇÜM VE DEĞERLEME KAVRAMI

Ölçüm, finansal tabloları oluşturan unsurların ihtiyaca uygun ve gerçekleştirilebilir değerleriyle finansal tablolarda yer almasını sağlamak ve finansal tablo kullanıcılarının bu tablolardan yararlanma derecelerini artırmak amacıyla yapılır. Finansal tablolar ölçüm yapıldıktan sonraki parasal değerler ile kullanıcılara sonuç sundukları için, ölçüm esaslarının tespiti ve kullanımına yönelik hususlar finansal raporlamanın doğruluğu açısından önem arz etmektedir (Kaya, 2019: 837).

Değerleme ise, mali kârın hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin değerlendirilmesi ve belirlenmesidir. Vergi Usul Kanunu'nun 258'inci maddesinde değerlendirme, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tesbitidir şeklinde tanımlanmıştır (VUK, md. 258). Değerleme ile ilgili hükümler, VUK'un 258-330 arasındaki maddelerde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Standartlara göre değerlendirme kavramı, ölçüm şeklinde ele alınmıştır. Finansal tablolara alınan varlık ve borçlar parasal tutar olarak ölçülür. Bu bir ölçüm esası seçimini gerektirir. Ölçüm, finansal tablolarda yer alan unsurların Finansal Durum Tablosunda ve Kâr veya Zarar Tablosunda kayda alınacakları ve gösterilecekleri parasal tutarların belirlenmesi işlemidir. Ölçümleme ise, belirlenen parasal bu değerlere uygulanacak ölçüm esasının seçilmesi ve uygulanmasını içerir (TMS/IFRS, Kavramsal Çerçeve, Bölüm 6; BOBİ-IFRS, Ek 9-Tanımlar; Köy, 2021:23).

Standartlarda, varlık ve yükümlülüklere uygulanacak ölçüm esaslarına ilişkin hükümler, VUK hükümleri ile açıklanan değerlendirme ölçütleri gibi toplu olarak bir bölüm halinde değil, ayrı ayrı her bir bölümde finansal tablo kalemi için sunulmuştur (Kaya, 2019: 845).

Bu açıklamalar kapsamında, standartlara göre belirlenen, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ölçüm esasları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Standartlara göre varlık ve yükümlülüklerle uygulanan ölçüm esasları

Finansal Tablo Unsurları	Ölçüm Esasları
Varlıklar Yükümlülükler	1. Gerçeğe Uygun Değer
	2. Maliyet Bedeli
	3. Defter Değeri
	4. İtfa Edilmiş Değer
	5. Net Gerçekleştirilebilir Değer
	6. Bugünkü Değer

-
7. Geri Kazanılabilir Tutar
  8. İtibari Değer
  9. Kalıntı Değeri
  10. Kullanım Değeri
  11. Vergiye Esas Değer
-

Tablo 1’de verilen ölçütlerin açıklamaları aşağıda sıralanmıştır (TMS/TFRS; BOBİ-FRS);

1.Gerçeğe Uygun Değer: Arz talep ortamında, karşılıklı irade koyan taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir yükümlülüğün yerine getirilmesi durumunda ortaya çıkabilecek tutar şeklinde tanımlanmıştır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde, ölçüm işlemine dahil edilen varlık ve yükümlülüklerin, gerçek piyasada ya da gerçek piyasanın bulunmadığı durumlarda, işlemin gerçekleştirilebileceği en avantajlı piyasada olduğu kabul edilir. Bu nedenle, işletmenin ölçüm tarihinde gerçek ya da avantajlı yardımcı piyasaya erişimi olmalıdır. Ancak işletmenin herhangi bir şekilde piyasa erişimi olmaz ise, varlık ve yükümlülüklerin ölçümünde gözleme dayanmayan, bakış açısına dayalı fiyatların kullanımını gerektirir. Bu şekildeki bir ölçümlemenin ise, finansal tabloların doğruluğu ve tutarlılığı özelliklerini olumsuz yönde etkileyebileceği belirtilmiştir (Parbonetti vd., 2011: 3; Swalga, F. A., 2016: 90; Kasyan vd., 2018: 32).

2.Maliyet Bedeli: Varlıklar açısından maliyet bedeli, varlığın edinilmesi sırasında ödenmiş olan parasal tutarı veya varlığın edinilmesi karşılığında verilen ayın değeridir. Yükümlülükler açısından maliyet bedeli ise, yükümlülüğün ortaya çıktığı tarihte, yükümlülüğe karşılık elde edilen veya yükümlülüğün yerine getirilmesi için ödemesi istenen parasal tutarıdır. Maliyet Bedeli, bir varlığın mülkiyetini ve kullanımını elde etmek için firma tarafından ödenen toplam fiyattır. Bu nedenle, maliyet bedeline dayalı geleneksel muhasebe modeli, fiyatların sabit olduğu veya fiyatların yavaş değiştiği bir durumda kullanılabilirliği göz önünde bulundurulmalıdır (Mohiuddin, 2014: 72). Maliyet bedeli ile ölçümleme, nispeten daha basit ve ekonomik olarak kabul edilmektedir. Çünkü, yalnızca unsurların işletme tarafından edinme fiyatını içerir ve kayıt değiştirmeyi gerektirmediğinden dolayı da ekonomiktir. Maliyet bedeli, daha az öznel ve edinme anından itibaren kolayca doğrulanabilir bir ölçümleme sunmaktadır. Ayrıca, maliyet bedeli ile ölçümleme, tahmin hatalarını ortadan kaldırmaktadır (Philander, 2016: 21; Brinza and Bengescu, 2016: 145). Maliyet bedeli ile ölçümlemenin bu avantajları yanında bazı dezavantajları da vardır. Örneğin maliyet bedeli enflasyonu hesaba katmamaktadır. Ayrıca maliyet bedeli aktif piyasalarda güncel olmadığı için, yatırımcılara ve diğer paydaşlara uygun, gerçek zamanlı bilgi aktarmaması gibi olumsuzlukları vardır (Philander, 2016: 22).

3.Defter Değeri: Bir varlığın ya da yükümlülüğün finansal durum tablosundaki değeridir şeklinde tanımlanmıştır. Bir varlık veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değeri sağlıklı bir şekilde ölçülemiyorsa, bu varlık ya da yükümlülüğün doğru bir şekilde tespit edilebildiği en son tarihteki net tutarının defter değeri olacağı belirtilmiştir. Genel kabul görmüş şekliyle defter değerinin tanımı ise, varlık ya da yükümlülüklerin brikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü karşılığı gideri indirildikten sonra finansal tablolara aktarıldığı tutardır (www.vergidosyasi.com).

4.İtfa Edilmiş Değer: Değerleme tarihi itibarıyla bir finansal varlığın veya finansal yükümlülüğün ilk kayda alma sırasında belirlenen net değeri, anapara geri ödemeleri ve ilk defa finansal tablolara alındığındaki tutar ile vadesindeki tutar arasındaki fark üzerinden etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan toplam net tutarı, itfa edilmiş değeri belirtmektedir.

5.Net Gerçekleşebilir Değer: İşletme faaliyetleri içinde takdir edilen satış fiyatından, varsayılan tamamlanma ve pazarlama maliyetlerinin çıkarılmasıyla elde edilen tutarı ifade etmektedir. Standarda yapılan bu tanımlama esas olarak stokların ölçümü olarak açıklanmıştır. Ayrıca, net gerçekleşebilir değerleri ile ölçülen ve bu tutarları ile finansal durum tablosunda gösterilen parasal olmayan finansal tablo kalemlerinin ayrıca enflasyon düzeltilmesine tabi tutulmayacağı belirtilmiştir.

6.Bugünkü Değer: Olağan iş akışı çerçevesinde gelecekteki net nakit akışlarının indirgenmiş bugünkü değerinin cari tahminidir şeklinde tanımlanmıştır.

7.Geri Kazanılabilir Tutar: Bir varlığın satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanı geri kazanılabilir tutardır. Geri kazanılabilir tutar, her bir varlık ve

yükümlülük için birleştirilmeden tespit edilmektedir. Varlıklar, geri kazanılabilir tutarını aşan bir tutarla finansal durum tablosunda izlenemez. Ancak bir varlığın kayıtlı defter değerinin geri kazanılabilir değerinden büyük olması durumunda, aradaki farkın değer düşüklüğü zararı olarak kayıtlanması gerekmektedir.

8.İtibari Değer: İşletmenin ticari ve ticari olmayan işlemlerinden kaynaklanan senetli ve senetsiz alacak ve borçlarının vadesinde taşıdığı değerdir şeklinde tanımlanmıştır.

9.Kalıntı Değeri: Bir duran varlığın faydalı ömrü sonunda elden çıkarılması sonucu elde edilmesi beklenen tutardan, elden çıkarmanın tahmini maliyetleri düşülerek ulaşılan tutarı ifade etmektedir.

10.Kullanım Değeri: Bir varlıktan elde edilmesi beklenen gelecekteki nakit akışlarının bugünkü değeri şeklinde yapılmıştır.

11.Vergiye Esas Değer: Varlığın vergiye esas değeri, varlığın defter değeri geri kazanıldığında işletmenin sağlayacağı vergiye tâbi ekonomik faydadan, indirilebilecek olan tutarı ifade eder. Eğer ilerideki ekonomik faydalar vergiye tâbi olmayacaksa, söz konusu varlığın vergiye esas değeri defter değerine eşittir. Bir yükümlülüğün vergiye esas değeri ise yükümlülüğün defter değerinden bu yükümlülükle ilgili gelecek dönemlerde vergi mevzuatı açısından indirilebilir tutarlar düşüldükten sonra kalan tutardır. Özetle, bir varlık veya yükümlülüğün vergi mevzuatı açısından taşıdığı değer vergiye esas değer olarak ifade edilmiştir.

LİTERATÜR TARAMASI

Literatürde değerlendirme ve ölçüm esaslarını inceleyen çeşitli çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmaların büyük bir çoğunluğunun VUK'a göre ele alınan değerlendirme ölçütlerinin yer aldığı çalışmalar olduğu görülmektedir. Standartlara göre ele alınan ölçüm esasları ile ilgili çalışmalardan bazılarına Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Standartlara göre ölçüm esaslarını inceleyen çalışmalar

Yazar/Yazarlar (Yıl)	Çalışmanın Amacı ve Sonucu
Deran ve Savaş (2013)	Maddi olmayan duran varlıkların ölçümü ve mali tablolarında raporlanması konusu MSUGT, VUK, TMS 38 ve KOBİ-TFRS Bölüm 18 kapsamında incelenmiştir. Bu varlıkların değerlendirme, sunum ve itfasında TMS 38 ile KOBİ-TFRS Bölüm 18'in örtüştüğü, ancak muhasebe standartlarında yer alan yaklaşımların MSUGT ve VUK'daki uygulamalardan farklı olduğu belirlenmiştir.
Duman ve Yücenurşen (2017)	Türkiye Muhasebe Standartları ve Vergi Usul Kanunu uyarınca varlık ve borçların değerlendirme esaslarının incelenmesi ve karşılaştırılması yapılmıştır. Muhasebe standardına göre yapılan değerlemenin vergi temelli değerlemeden ziyade bilgi temelli bir ölçümlemeyi amaçladığı tespit edilmiştir.
Yelgen ve Uyar (2018)	Standartlara göre değerlendirme, amortisman, vade farkları ve borçlanma maliyetleri konuları ve bunlarla ilgili hesapların kullanıldığı örnek muhasebeleştirilmeler açıklanmıştır. Çalışma sonucunda, MDV'lere ilişkin borçlanma maliyetleri ve amortisman uygulamalarının TMS/TFRS ile BOBİ-FRS uygulamalarının uyumlu olduğu, ancak vade farklarının muhasebeleştirilmesinde farklılık olduğu belirlenmiştir.
Kaya (2019)	Finansal durum tablosu unsurlarının değerlendirme ve ölçüm esaslarının BOBİ-FRS, TMS/TFRS ve VUK uygulamalarına göre, içerik analizi yaklaşımıyla karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışma sonucunda, TMS/TFRS ile BOBİ-FRS'deki değerlendirme esaslarının birbiriyle uyumlu olduğu, fakat uluslararası düzenlemeler ile uyumlu olmayan ve ulusal nitelikteki

	VUK'a göre uygulanan değerleme esaslarının TMS/TFRS ve BOBİ-FRS uygulamaları ile önemli sayılabilecek farklılıkların olduğu belirlenmiştir.
Demir (2019)	BOBİ-FRS ve TMS 2 düzenlemelerine göre stokların değerlemesi ile ilgili açıklamalar ve karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışma sonucunda, TMS 2'nin BOBİ-FRS uygulamasından farklı olduğu belirlenmiştir. Özellikle TMS 2'ye göre finansman giderlerinin malın maliyetine eklenmediği, BOBİ-FRS'de ise vadesi bir yıla kadar olan finansman giderlerinin malın maliyetine eklendiği tespit edilmiştir.
İpek Solaksubaşı (2022)	TMS/TFRS kapsamında etkili olarak kullanılan gerçeğe uygun değer ölçümünün, BOBİ-FRS'deki kullanımı ele alınmıştır. Bu amaçla BOBİ-FRS'deki tüm bölümler incelenmiş ve gerçeğe uygun değer ile ölçüm esası muhasebe kayıtları ile açıklanmıştır.
Pektaş (2018)	Çalışmada, muhasebede yer alan ölçme ve değerleme uygulamalarının BOBİ-FRS, TMS/TFRS ve MSUGT sistemleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, ölçme ve değerleme uygulamaları açısından BOBİ FRS, TMS/TFRS ve MSUGT sistemleri arasında farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. TMS/TFRS ve BOBİ-FRS'ye göre ölçüm ile gerçeğe uygun sunum amaçlandığı belirlenmiştir.
Köy (2020)	Çalışmada, BOBİ-FRS, TMS/TFRS ve VUK'a göre uygulanan değerleme hükümleri arasındaki farklılıkların incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, sistemler arasında değerleme hükümleri arasında çeşitli farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılıkların finansal tablo sunumunu etkilediğini ve finansal tablo bilgi kullanıcıları açısından doğru, güvenilir ve gerçeğe uygun veri elde etme ihtiyaçlarını karşılamada dezavantaj oluşturduğu ifade edilmiştir.
Yücel vd. (2018)	Çalışmada, Türkiye'deki mevcut uygulanan BOBİ-FRS, TMS/TFRS ve MSUGT olmak üzere üç farklı muhasebe mevzuatı açısından maddi duran varlıkların değerleme hükümlerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Maddi duran varlıkların değerlemesine yönelik uygulamaların, TMS/TFRS, BOBİ-FRS ile MSUGT düzenlemeleri açısından genel yaklaşım farklılıklarının olduğu tespit edilmiştir.
Arzova ve Şahin (2021)	Gerçeğe uygun değer ile ölçüm esası TFRS/TMS, BOBİ-FRS ve KÜMİ-FRS açısından ele alınmış ve düzenlemeler arasındaki farklılıkların ortaya konulması amaçlanmıştır. Gerçeğe uygun değerin tanımı ve uygulama esasları tüm standartlarda benzer şekilde düzenlendiği tespit edilmiştir.

STANDARTLARA GÖRE VARLIK HESAPLARINA İLİŞKİN ÖÇÜM ESASLARI VE MUHASEBE KAYIT ÖRNEKLERİ

İşletmelerin finansal durumu hakkında bilgi vermek üzere hazırlanan ve belli bir tarihteki varlık, yükümlülük ve öz kaynaklarını gösteren finansal durum tablosunun unsurlarından biri de varlıklardır. Varlıklar, önceki faaliyetler sonucu ortaya çıkan ve ilgili faaliyet yılında işletmenin denetiminde olup gelecekte işletmeye ekonomik yarar kazandırması beklenen değerler şeklinde tanımlanmıştır. Varlıkların, dönen ve duran varlıklar olarak ayrı şekilde sunulacağı belirtilmiştir. Bir varlığın dönen varlık olabilmesi için taşıması gerektiği nitelikler;

- Nakit veya nakit benzeri olması,

- Ticari amaçla elde tutulması,
- Normal faaliyet döngüsü içinde işlem (nakde çevrilmesi, tüketilmesi, satılması, vb.) görmesidir.

Yukarıda sıralanan niteliklere sahip olmayan diğer tüm varlıkların duran varlık olarak sınıflandırılacağı belirtilmiştir.

Nakit ve Nakit Benzerlerinde (Hazır Değerler) Ölçüm Esasları Uygulaması

Standartlara göre, tek düzen hesap planının sınıflandırılması yapılırken hazır değerlerin yerine nakit ve nakit benzerleri şeklinde bir sınıflandırma yapılmıştır. Nakit ve nakit benzerleri varlıklar, işletmedeki nakit ile vadesiz mevduatı ve tutarları belli bir nakde kolaylıkla dönüştürülebilen ve değerindeki değişim riski önemsenmeyecek kadar az olan kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip yatırımları kapsar. Nakit ve nakit benzerleri hesaplarına ait ölçüm hükümleri aşağıda sıralanmıştır ((TMS/TFRS; BOBİ-FRS; Köy, 2021: 44; Fahran, 2016: 257);

- Kasadaki nakit Türk Lirası olsun döviz olsun standartlara göre finansal varlık olarak tanımlanmıştır. Söz konusu bu varlıklar, ilk kayda alındıklarında (ilk ölçüm) ve raporlama sırasında (son ölçüm) işlem fiyatından kayda alınır ve değerlendirilir. Bu değerlendirme, anılan varlıkların gerçeğe uygun değeri olarak ifade edilmektedir. Çünkü, bu tür finansal varlıklar ayrıca bir vade farkı ve iskonto değeri içermemektedir.

- Vadesiz Türk Lirası ve döviz banka mevduatları, ilk ölçüm ve son ölçümlerinde gerçeğe uygun değeri ile ölçümlenir ve değerlendirilir.

- Vadeli Türk Lirası ve döviz banka mevduatları, ilk kayda alındıklarında gerçeğe uygun değer üzerinden kayda alınır. Raporlama sırasında ise itfa edilmiş değer üzerinden değerlendirilir.

- Standartlarda alınan çekler finansal varlık olarak, verilen çekler de finansal borçlar olarak tanımlanmıştır. Alınan ve verilen vadesiz çekler, ilk ölçüm ve son ölçümde gerçeğe uygun değeri ile ölçümlenir ve değerlendirilir.

- Alınan ve verilen vadeli çekler, ilk kayda alındıklarında gerçeğe uygun değer üzerinden ölçümlenir. Raporlama sırasında ise itfa edilmiş değer üzerinden değerlendirilir.

Nakit ve nakit benzerleri hesaplarına ait ölçüm esasları özeti Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Standartlara göre nakit ve nakit benzerleri hesaplarının ölçüm ölçütleri

Ölçüm Ölçütleri	
Nakit ve Nakit Benzerleri (Hazır Değer) Hesapları	TMS/TFRS ve BOBİ-FRS
Kasa (Türk Lirası / Döviz))	Gerçeğe Uygun Değer
Bankalar (Vadesiz)	Gerçeğe Uygun Değer
Bankalar (Vadeli)	Gerçeğe Uygun Değer / İtfa Edilmiş Değer
Alınan ve Verilen Çekler (Vadesiz)	Gerçeğe Uygun Değer
Alınan ve Verilen Çekler (Vadeli)	Gerçeğe Uygun Değer / İtfa Edilmiş Değer

Standartlar açısından ele alınan nakit ve nakit benzerlerine ait ölçüm esasları kapsamındaki örnek olay ve muhasebeleştirilmesi aşağıda verilmiştir;

Örnek 1: 05.12.2020 tarihinde yurt dışındaki B Müşteri firmasından ihracat bedeli olarak A işletmesinin X bankasındaki döviz tevdiat hesabına 20.000 Euro yatmıştır. 31.12.2020 tarihinde işletmenin döviz tevdiat hesabındaki tutarın değişmediği tespit edilmiştir.

Döviz Cinsi (Euro)	Alış Kur'u (05.12.2020)	Kayıtlı Değeri (05.12.2020)	Yılsonu Kur'u (31.12.2020)	Yılsonu Değeri (31.12.2020)	Fark (K/Z)
20.000	8,6210	172.420	9,1015	182.030	9.610

Çözüm 1:

05.12.2020 Tarihli Bankaya Gelen Dövizin Muhasebe Kaydı:

No		Borç	Alacak
	102 Bankalar 102.02.01 Euro	172.420	
	120 Alıcılar 120.02 Yurt Dışı Alıcılar		172.420

31.12.2020 Tarihli Dönem Sonu Değerleme Muhasebe Kaydı:

05.12.2020 tarihinde bankadan efektif alış kuru (8,6225*20.000)	= 172.450 TL.
31.12.2020 tarihinde serbest piyasa efektif alış kuru (9,1210*20.000)	= 182.420 TL.
31.12.2020 tarihinde değerlendirme farkı (9,1210-8,6225)	= 0,4985
31.12.2020 tarihinde değerlendirme farkı yazılan gelir (0,4985*20.000)	= 9.970 TL.
Standartlara göre 31.12.2020 tarihli kur farkı geliri	= 9.970 TL.
VUK'a göre 31.12.2020 tarihli kur farkı geliri (182.030-172.420)	= 9.610 TL.
Kur farkı geliri (9.970-9.610)	= 360 TL.
Kurumlar Vergisi oranı	= %20
Kurumlar Vergisi (360*0,2)	= 72 TL.

No		Borç	Alacak
	102 Bankalar	9.970	
	691 Ertelenen Vergi Gider Etkisi	72	
	646 Kambiyo Kârları		9.970
	484 Ertelenen Vergi Borcu		72

Yukarıdaki muhasebeleştirme ile aşağıda verilecek örnek muhasebe kayıtlarındaki ticari kâr ile mali kâr arasında ortaya çıkan farkların, muhasebe standardına göre açıklaması şu şekildedir (Güçenme ve Poroy Arsoy, 2007: 5);

Ertelenen Vergi Varlığı; mali zarar, sonraki dönemlere aktarılan vergi indirim ve istisnaları ile indirilebilir geçici farklardan oluşan toplamın, vergi oranı ile hesaplanan tutarı oluşturur.

Ertelenen Vergi Borcu; vergiye tabi geçici farkların izleyen dönemlerde ödenecek vergi tutarını oluşturur.

Vergiye Tabi Geçici Farklar; mali kâra geçişte ticari kârdan düşülen tutarları oluşturur.

Vergi Gideri ve Geliri; ertelenen vergi borcu ve ertelenen vergi varlığı arasındaki olumlu fark ertelenen vergi giderini, olumsuz fark ise ertelenen vergi gelirini oluşturur.

Ticari Alacaklarda Ölçüm Esasları Uygulaması

Tekdüzen muhasebe sistemine göre ticari alacaklar, işletmenin esas faaliyetleri sebebiyle (ticari ilişki) meydana gelen senetsiz ve senetli alacaklarının ve karşılıklarının izlendiği hesap grubudur. Standartlar açısından aynı tanımlama yapılmıştır. TMS 32 ve BOBİ-FRS Bölüm 9'a göre ticari alacaklar finansal varlık olarak kabul edilmektedir. TMS/TFRS'ye göre ticari alacaklar ilk ölçüm tarihinde işlem

bedeli ile kayıtlara alınmaktadır. Değerleme tarihinde ise etkin faiz yöntemiyle belirlenmiş itfa edilmiş maliyet bedeliyle değerlendirilmektedir. Senetsiz alacaklara yapılan iskonto tutarları ticari kâra eklenmektedir. Senetli alacaklarda ise Merkez Bankası reeskont oranı esas alınarak belirlenen tutar ile itfa edilmiş maliyet tutarı arasındaki fark ticari kâra eklenmekte veya çıkartılmaktadır. BOBİ-FRS'ye göre ticari alacaklar, ölçüm tarihinde itibari değer ya da itfa edilmiş değer ile ölçümlenmektedir. Bu ölçütlerden hangisinin seçilip uygulanacağına dair belirleyici olacak unsur alacağın vade süresidir. Vadesi bir yılı aşmayan ticari alacaklar itibari değeriyle, vadesi bir yılı aşan ticari alacaklar ise itfa edilmiş değerleriyle ölçümlenmektedir. İtfa edilmiş değerleriyle ölçüme tabi tutulacak ticari alacaklar, etkin faiz yöntemine göre reeskonta tabi tutularak içerisindeki faiz ayrıştırılır. Hesaplanan faiz, senedin nominal tutarından indirildikten sonra kalan tutarın hasılat olarak kaydı yapılır. Etkin faiz yönteminde kullanılan faiz oranı, alacağın doğduğu andaki fiyatını tahsil edilecek tarihteki fiyatına eşitleyen faiz oranıdır. Bu oran bileşik faize göre iç iskonto üzerinden hesaplanır (Ayçiçek, 2011). Ticari alacak hesaplarına ait ölçüm hükümleri aşağıda sıralanmıştır (TMS/TFRS; BOBİ-FRS; Köy, 2021: 58; Fahren, 2016: 270);

- TMS/TFRS'ye göre vadesi bir yılı aşan ve aşmayan tüm ticari alacaklar, ilk ölçüm ve son ölçümlerinde itfa edilmiş değer ile ölçümlenir.

- BOBİ-FRS'ye göre, vadesi bir yılı aşmayan ticari alacaklar, ilk ölçümde itibari değer ile ölçümlenir. Son ölçümde (değerleme tarihi), gerçeğe uygun değer (tahsil edilmesi beklenen tutar) ile ölçümlenir.

- BOBİ-FRS'ye göre, vadesi bir yılı aşan ticari alacaklar, ilk ölçüm ve son ölçümlerinde itfa edilmiş değer ile ölçümlenir.

Ticari alacak hesaplarına ait ölçüm esasları özeti Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Standartlara göre ticari alacak hesaplarının ölçüm ölçütleri

Ticari Alacak Hesapları	Ölçüm Ölçütleri	
	TMS/TFRS	BOBİ-FRS
Alıcılar (Vadesi bir yılı aşmayan)	İtfa Edilmiş Değer	İtibari Değer / Gerçeğe Uygun Değer
Alıcılar (Vadesi bir yılı aşan)		İtfa Edilmiş Değer
Alacak Senetleri (Vadesi bir yılı aşmayan)	İtfa Edilmiş Değer	İtibari Değer / Gerçeğe Uygun Değer
Alacak Senetleri (Vadesi bir yılı aşan)		İtfa Edilmiş Değer

Örnek 2: A Ticaret işletmesi peşin satış fiyatı 100.000 TL olan malı 01.12.2020 tarihinde 125.000 TL'na satmıştır. Satış karşılığında 31.03.2021 tarihinde tahsil edilmek üzere 120 gün vadeli 125.000 TL'lik senet alınmıştır. (Etkin Faiz Oranı:0,0574).

Çözüm 2: TMS/TFRS'ye göre, alacağın vadesi bir yılı aşıp aşmamasına bakılmaksızın 31.12.2020 tarihi itibariyle itfa edilmiş maliyet bedeliyle ölçümlenir. BOBİ-FRS'ye göre, alacağın vadesi bir yılı aşmadığı için 31.12.2020 tarihi itibariyle gerçeğe uygun değeri ile ölçümlenir. Senedin gerçeğe uygun değeri 100.000 TL dir. Ancak senet tutarı ile peşin tutar arasındaki fark faiz olduğu için etkin faiz oranı kullanılarak vade sonuna kadar aylar itibariyle etkin faiz tutarlarının hesaplanması gerekir. Aylar itibariyle hesaplanan etkin faiz tutarları ve itfa edilmiş tutarları aşağıda verilmiştir;

Tarih	Bugünkü Değer	Etkin Faiz Oranı	Faiz Tutarı	Dönem Sonu Değer
31.12.2020	100.000	0,0574	5.740	105.740
31.01.2021	105.740	0,0574	6.069,47	111.809,47
28.02.2021	111.809,47	0,0574	6.417,86	118.227,33
31.03.2021	118.227,33	0,0574	6.786,24	125.000

Standartlara göre hasılat yazılacak tutar	= 100.000 TL
Gelir yazılan faiz tutarı	= 5.740 TL
31.12.2020 Tarihli senedin tutarı	= 105.740 TL
31.12.2020 Tarihli reeskont tutarı (VUK)	= 3.568 TL
Gelir Toplamı (5.740+3.568)	= 9.308 TL
Ertelenen vergi borcu (9.308*0,2)	= 1.861,6 TL
Ertelenen vergi varlığı (25.000*0,2)	= 5.000 TL

Aşağıda verilen muhasebe kayıtları hem TMS'ye göre hem de BOBİ-FRS'ye göredir. BOBİ-FRS'de vadesi bir yılı aşmayan alacaklar, TMS'deki gibi itfa edilmiş tutarı ile ölçülmekte ve aynı muhasebeleştirme ile kayıt altına alınmaktadır.

01.12.2020 Tarihli Vadeli Mal Satışı Muhasebe Kaydı:

No		Borç	Alacak
	121 Alacak Senetleri	125.000	
	600 Yurt İçi Satışlar		100.000
	691 Ertelenmiş Faiz Gelirleri		25.000
	289 Ertelenen Vergi Varlığı	5.000	
	691 Ertelenen Vergi Gelir Etkisi		5.000

31.12.2020 Tarihli Dönem Sonu Muhasebe Kaydı:

No		Borç	Alacak
	691 Ertelenmiş Vergi Gelirleri	5.740	
	691 Ertelenen Vergi Gideri	1.861,6	
	642 Faiz Gelirleri		5.740
	484 Ertelenen Vergi Borcu		1.861,6

STANDARTLARA GÖRE YÜKÜMLÜLÜK HESAPLARINA İLİŞKİN ÖÇÜM ESASLARI VE MUHASEBE KAYIT ÖRNEKLERİ

Finansal durum tablosu unsurlarından biri olan yükümlükler, önceki faaliyet dönemlerinde meydana gelen ve yerine getirilmesi durumunda ekonomik yararı olan değerlerin işletmeden çıkışına neden olacak var olan mükellefiyetleri şeklinde tanımlanmıştır. Yükümlülükler kısa ve uzun vadeli olarak ayrılmıştır. Bir yükümlülüğün kısa vadeli olabilmesi için taşınması gerektiği nitelikler;

- Ödemenin normal faaliyet süresi içinde gerçekleştirilmesi
- Yükümlülüğün ticari bir amaç taşınmasıdır.

Yukarıda sıralanan niteliklere sahip olmayan diğer tüm yükümlülüklerin uzun vadeli yükümlülük olarak sınıflandırılacağı belirtilmiştir (TMS/TFRS; BOBİ-FRS).

Yükümlülükler standartlarda finansal araçlar olarak, bankalardan alınan krediler ve ihraç edilen tahvil/bonoları içeren finansal yükümlülükler ile ticari ve ticari olmayan işlemlerden kaynaklanan senetsiz ve senetli borçlar olarak ele alınmıştır.

Ticari Borçlarda Ölçüm Esasları Uygulaması

Tekdüzen muhasebe sistemine göre ticari borçlar, işletmenin esas faaliyetleri sebebiyle (ticari ilişki) meydana gelen senetsiz ve senetli borç hesap grubunu oluşturur. Standartlar açısından da tanımlama aynıdır. TMS/TFRS'ye göre ticari borçların ilk muhasebeleştirilmesinde gerçeğe uygun değeriyle kayıtlara alınmaktadır. Gerçeğe uygun değer ise işlem bedelidir. Değerleme tarihinde ise etkin

faiz yöntemiyle belirlenmiş itfa edilmiş maliyet bedeliyle değerlendirilmektedir. BOBİ-FRS'ye göre ticari borçlar, ölçüm tarihinde itibari değer veya itfa edilmiş değer ile ölçümlenmektedir. Bu ölçütlerden hangisinin seçilip uygulanacağına dair belirleyici olacak unsur borcun ödenme süresidir. İlk muhasebeleştirilme tarihi ile borcun ödeneceği tarih arasındaki süre bir yıldan kısa olan ticari borçlarda itibari değer, aradaki süre bir yıldan uzun olan ticari borçlarda ise itfa edilmiş değer ölçütü kullanılmaktadır. BOBİ-FRS'ye göre, kısa vadeli senetsiz ve senetli tüm ticari borçlar vadesinde taşıdığı değer olarak bilinen itibari değer üzerinden ölçümlendiğinden reeskont işlemine tabi tutulmazlar. Uzun vadeli senetsiz ve senetli ticari borçlar ise vadeye kadar olan süre itibariyle reeskonta tabi tutulurlar. Ticari borç hesaplarına ait ölçüm hükümleri aşağıda sıralanmıştır ((BOBİ-FRS; Köy, 2021: 111; Fahran, 2016: 273);

- TMS/TFRS'ye göre vadesi bir yılı aşan ve aşmayan tüm ticari borçlar, ilk ölçüm ve son ölçümlerinde itfa edilmiş değer ile ölçümlenir.

- BOBİ-FRS'ye göre, vadesi bir yılı aşmayan ticari borçlar, ilk ölçümde itibari değer ile ölçümlenir. Son ölçümde (değerleme tarihi), gerçeğe uygun değer (ödenmesi muhtemel tutar) ile ölçümlenir.

- BOBİ-FRS'ye göre, vadesi bir yılı aşan ticari borçlar, ilk ölçüm ve son ölçümlerinde itfa edilmiş değer ile ölçümlenir.

Ticari borç hesaplarına ait ölçüm esasları özeti Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Standartlara göre ticari borç hesaplarının ölçüm ölçütleri

Ticari Borç Hesapları	Ölçüm Ölçütleri	
	TMS/TFRS	BOBİ-FRS
Satıcılar (Vadesi bir yılı aşmayan)	İtfa Edilmiş Değer	İtibari Değer / Gerçeğe Uygun Değer
Satıcılar (Vadesi bir yılı aşan)		İtfa Edilmiş Değer
Borç Senetleri (Vadesi bir yılı aşmayan)	İtfa Edilmiş Değer	İtibari Değer / Gerçeğe Uygun Değer
Borç Senetleri (Vadesi bir yılı aşan)		İtfa Edilmiş Değer

Örnek 3: B Ticaret işletmesi peşin satış fiyatı 250.000 TL olan ticari malı 01.10.2019 tarihinde 6 ay vadeli senet karşılığında 300.000 TL'ye satın almıştır. (Etkin Faiz Oranı:0,031).

Çözüm 3: TMS/TFRS'ye göre, borcun vadesi bir yılı aşım aşmamasına bakılmaksızın 31.12.2019 tarihi itibariyle itfa edilmiş maliyet bedeliyle ölçümlenir. BOBİ-FRS'ye göre, borcun vadesi bir yılı aşmadığı için 31.12.2019 tarihi itibariyle gerçeğe uygun değeri ile ölçümlenir. Senedin gerçeğe uygun değeri 250.000 TL dir. Ancak senet tutarı ile peşin tutar arasındaki fark faiz olduğu için etkin faiz oranı kullanılarak vade sonuna kadar aylar itibariyle etkin faiz tutarlarının hesaplanması gerekir. Aylar itibariyle hesaplanan etkin faiz tutarları ve itfa edilmiş tutarları aşağıda verilmiştir:

Tarih	Bugünkü Değer	Etkin Faiz Oranı	Faiz Tutarı	Dönem Sonu Değer
31.10.2019	250.000	0,031	7.750	257.750
30.11.2019	257.750	0,031	7.990,25	265.740,25
31.12.2019	265.740,25	0,031	8.237,95	273.978,20
31.01.2020	273.978,20	0,031	8.493,32	282.471,52
28.02.2020	282.471,52	0,031	8.756,61	291.228,13
31.03.2020	291.228,13	0,031	9.028,07	300.000

Standartlara göre maliyet yazılacak tutar = 250.000 TL

Gider yazılan faiz tutarı = 23.978,20 TL

31.12.2019 Tarihli senedin değeri = 273.978,20 TL

31.12.2019 Tarihli reeskont tutarı (VUK) = 8.561 TL

Gider Toplamı (23.978,20+8.561)	=	32.539,20 TL
Ertelenen vergi varlığı (32.539,20*0,2)	=	6.507,84 TL
Ertelenen vergi borcu (50.000*0,2)	=	10.000 TL

Aşağıda verilen muhasebe kayıtları hem TMS'ye göre hem de BOBİ-FRS'ye göredir. BOBİ-FRS'de vadesi bir yılı aşmayan borçlar, TMS'deki gibi itfa edilmiş tutarı ile ölçülmekte ve aynı muhasebeleştirme ile kayıt altına alınmaktadır.

01.10.2019 Tarihli Vadeli Mal Alışı Muhasebe Kaydı:

No		Borç	Alacak
	153 Ticari Mallar	250.000	
	691 Ertelenmiş Faiz Gideri	50.000	
	321 Borç Senetleri		300.000
	691 Ertelenen Vergi Gideri	10.000	
	484 Ertelenen Vergi Borcu		10.000

31.12.2019 Tarihli Dönem Sonu Muhasebe Kaydı:

No		Borç	Alacak
	780 Finansman Gideri	23.978,20	
	289 Ertelenen Vergi Varlığı	6.507,84	
	691 Ertelenmiş Faiz Gideri		23.978,20
	691 Ertelenen Vergi Gelir Etkisi		6.507,84

SONUÇ

Finansal tabloların güvenilir ve karşılaştırılabilir sunumunu sağlamak amacıyla uygulamaya giren TMS/TFRS ve BOBİ-FRS standartları, bağımsız denetime tabi işletmelerin finansal tabloları açısından uygulanmak üzere uluslararası muhasebe standartlarıyla uyumlu hükümleri içermek suretiyle muhasebe sisteminde yerlerini almıştır. Finansal Tablo kullanıcılarının güvenilir ve gerçeğe uygun finansal bilgilere erişimini sağlamak amacıyla kullanılan ölçüm ve değerlendirme esasları, finansal raporlamanın en önemli uygulamalarından biridir. BOBİ-FRS'deki ölçüm esasları, TMS/TFRS ile büyük ölçüde uyumludur. Böylece işletmeler varlıklarını ve yükümlülüklerini gerçeğe uygun değerleriyle tespit edebilmektedirler.

Standartlarda değerlendirme kavramı ölçüm olarak ele alınmıştır. Finansal tablo unsurlarına ölçüm yapılırken, hangi ölçütün kullanılacağı sonuç itibariyle sunulacak bilginin niteliğini etkilemektedir. Bu nedenle ölçüm ölçütleri VUK'daki gibi belli bir bölüm halinde değil, standardın tüm bölümlerine dağıtılmıştır. Ayrıca hangi ölçüm esasının kullanılacağı işletmenin seçimine bırakılmıştır. Hem BOBİ-FRS'de hem de TMS/TFRS'de ölçümlenme ile, varlık ve yükümlülüklerin ilgili dönemde tahakkuk ettirilmesi veya gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi yapılırken, VUK'da değerlemenin, vergi hukuku sistematigi içerisinde vergi matrahının tespiti şeklinde olduğu ifade edilmektedir. Bu durum hem gerçeğe uygun ve karşılaştırılabilir sunum yapmak isteyen hem de vergi mükellefiyetini doğru yapmak isteyen işletmeleri kaygılandırmaktadır.

Ölçme ve değerlendirme esaslarına ilişkin literatürdeki çalışmalar incelendiği zaman, daha kapsamlı açıklanması gereken stoklar, maddi duran varlıklar ve menkul kıymet hesaplarına yönelik çalışmaların VUK ve TMS/TFRS'ye göre ele alınıp incelendiği görülmektedir. Bu nedenle bu hesapların BOBİ-FRS'ye göre ele alınıp incelenmesi gerektiği bir öneri olarak sunulmaktadır.

KAYNAKÇA

Akça, N. ve Öngen, H. B. (2018, Eylül 7-8). *Maliyet Bedeli ve Alış Bedeli İle Değerleme Ölçülerinin Vergi Mevzuatı ve TMS Açısından İncelenmesi*, IV Uluslararası Kafkasya-Orta Asya Dış Ticaret ve Lojistik Kongresi, Aydın.

Altınkaynak, F. (2020). Finansal Raporlama Çerçevesindeki Ölçümleme Esaslarının Kültür Kodları. *Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-22.

Arzova, S. B. ve Şahin, B. Ş. (2021). TFRS/TMS, BOBİ FRS, KÜMİ FRS ve Faizsiz Finans Muhasebe Standartları Kapsamında Gerçeğe Uygun Değer Kavramı. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 43(1), 21-41. <https://doi.org/10.14780/muiibd.960261>.

Ayçiçek, F. (2011). TMS 39 Çerçevesinde Bir Finansal Araç Olarak Tahviller. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, Nisan Sayısı, 59-76.

Brinza, D. E. and Bengescu, M. (2016). Accounting Based on The Historical Cost Versus Accounting Based on The Fair Value. *Agricultural Management*, 18(2), 145-150.

Demir, Ş. (2019, Haziran 13-14). *TMS 2 ve BOBİ FRS Düzenlemeleri Kapsamında Stokların Değerlemesi*, Proceedings of the International Congress on Business and Marketing 2019 Conference, İstanbul.

Deran, A. ve Savaş, İ. (2013). Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerleme ve Finansal Tablolarda Sunum Esasları. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14(2), 73-95.

Duman, H. ve Yücenurşen, M. (2017). TMS/TFRS ve VUK Çerçevesinde Değer, Değerleme ve Ölçüm. *Social Sciences Studies Journal*, 3(10), 1310-1325.

Fahran, F. (2016). *Vergi Usul Kanunu Muhasebe Uygulamaları ve TFRS/TMS Karşılaştırmaları* (1. Baskı), Yaklaşım Yayıncılık.

Gücenme, Ü. ve Poroy Arsoy, A. (2007). Vergilerin Muhasebeleştirilmesi, Ertelenen Vergi Varlık ve Yükümlülükleri. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 21, 1-16.

İpek Solaksabaşı, A. (2022). BOBİ FRS'de Gerçeğe Uygun Değer Yaklaşımı. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 66, 45-66. <https://doi.org/10.55322/mbbakis.1014949>.

Kasyan, A., Santos, P. G., Pinho, C. and Pinto, V. (2018). Disclosure of Fair Value Measurement Techniques of Financial Instruments-Study Applied to The Portuguese Banking Sector According to IFRS 13. *International Journal of Business and Management*, 7(9), 32-44.

Kaya, P. (2019). Finansal Durum Tablosu Unsurlarının Ölçüm Esasları Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 12(3), 835-855.

Köy, M. (2021). *TMS/TRFS, BOBİ FRS ve VUK Değerleme Hükümlerinin Uygulamaları ve Farklılıkları* (1. Baskı), Gazi Yayınevi.

Mohiuddin, G. (2014). Edwards and Bell's Concept of Profit: An Emprical Analysis on The Basis of Historical Cost and Current Costing. *Journal of Finance and Accounting*, 2(3), 72-80.

Parbonetti, A., Menini, A. and Magnan, M. (2011). Fair Value Accounting: Information or Confusion for Financial Markets. *Partenaire Financier*, 56, 1-39.

Pektaş, E. (2018). *MSUGT, BOBİ FRS ve TMS/TFRS'nin Ölçme/Değerleme ve Raporlama Esaslarına Göre Analiz*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Philander, K. D. (2016). *The Usefulness of Fair Value Measurement in Financial Statements of South African Listed Companies*, (Master Thesis dissertation), Nort-West University.

Swalga, F. A. (2016). Fair Value Accounting: A Controversial but Promising System. *Accounting and Finance Research*, 5(1), 88-98.

Yelgen, E. ve Uyar, S. (2018). BOBİ FRS Açısından Maddi Duran Varlıkların Muhasebeleştirilmesi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, Nisan Özel Sayı, 98-109.

Yücel, S., Öncü, M. A. ve Akaytay, A. (2018). Türkiye'deki Güncel Muhasebe Mevzuatlarına Göre Maddi Duran Varlıkların Değerleme Hükümlerinin Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 39, 283-304.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.4.213.pdf>, (29.12.2021).

https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/BOB%C4%B0_FRS/EK%202.pdf, 2021 Sürümü, (28.12.2021).

<https://www.kgk.gov.tr/DynamicContentDetail/9182/TMS/TFRS-2019-Seti>, 02.01.2022.

<https://vergidosyasi.com/2021/02/14/defter-degeri>, 31.12.2021.